

कथाका क्रियाकलाप

अस्वीकरण :

यो कथाका क्रियाकलाप नामक प्रकाशन तथा संलग्न शैक्षिक सामग्री अष्ट्रेलिया सरकार, वैदेशिक मामिला तथा व्यापार विभागको सहयोगमा दी एसिया फाउण्डेसनद्वारा सञ्चालित कोभिड-१९ आकस्मिक प्रतिकार्य- शिक्षा सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत अनुवादित रूपमा तयार गरी साभेदार नगरपालिकामा निःशुल्क वितरणका लागि उपलब्ध गराइएको हो । उल्लिखित प्रकाशन, अनुवादित सामग्री तथा संलग्न शैक्षिक सामग्रीमा व्यक्त विचारहरूले साभेदार नगरपालिका, अष्ट्रेलिया सरकार तथा दी एसिया फाउण्डेसनको आधिकारिक धारणालाई प्रतिनिधित्व गरेको मानिने छैन । साथै प्रकाशनमा समावेश भएका कुनै पनि कथा वस्तु वा शैक्षिक सामग्रीमा हुनसक्ने सम्भाव्य त्रुटीहरूको लागि साभेदार नगरपालिका एवं अष्ट्रेलिया सरकार तथा दी एसिया फाउण्डेसन जिम्मेवार हुनेछैन ।

बाल संरक्षण नीति :

बालबालिका कुनै पनि वेला हेला, हिंसा, दुर्व्यवहार, विभेद, मानसिक स्वास्थ्य समस्या तथा मनोसामाजिक समस्यामा पर्न सक्दछन् । उनीहरू विरूद्ध यौन दुर्व्यवहार, श्रम शोषण तथा बाल विवाह, बेचबिखन एवं ओसार पसार जस्ता अपराध हुन सक्दछ । यसै गरी, बालबालिका हराउने, बेवारिसे फेला पर्ने तथा परि त्याग गरिएको पनि हुन सक्दछन् । यदि कुनै पनि बालबालिका यस्तै जोखिममा तथा समस्यामा परेका छन् भने बाल हेल्पलाइन नेपालको आपत्कालीन पैसा नलाग्ने फोन नं १०९८ मा सम्पर्क गर्न सकिन्छ । जोखिममा परेका बालबालिकालाई बाल हेल्पलाइनले तत्काल सहयोग र परामर्श गर्ने छ ।

९ सूर्य र वायु

विद्यार्थीका लागि क्रियाकलाप

letsread.asia/WindAndSun

तिमीलाई सूर्य र वायुको कथा कस्तो लाग्यो ?
रमाइलो भयो ? तल दिइएका मौसममध्ये
तिमीलाई कुन मन पर्छ ? चिन्ह लगाऊ ।

- गर्मीको पोल्ने तातो ।
- जाडो यामको न्यानो सूर्य ।
- वर्षात्को समय
- मनसूनको मात लगाउने हावा ।
- शरदको हल्का चिसो हावा ।

सूर्य र वायु दुबै हाम्रा लागि धेरै महत्वपूर्ण छन् । तिम्रो लागि सूर्य र वायु किन महत्वपूर्ण छन् त ?

सूर्य हाम्रा लागि महत्वपूर्ण छ किनभने

वायु हाम्रा लागि महत्वपूर्ण छ किनभने

तिमीले पक्कै पनि राम्रा-राम्रा कारणहरू लेख्यौ । अब हामी हावालाई सूर्यको उपस्थितिमा महत्वपूर्ण काम लगाउने केही चिज बनाऔं ।

बनाउनुअघि यी सामग्री छन् कि छैन हेर ।

१. कागजको कप	७. कम्पास
२. कैंची	८. स्केल
३. काठको दाबिलो	९. कन्स्ट्रक्सन
पेपर/ कार्डबोर्ड
४. कागजको नली/सानो
पाइप	१०. गुच्चा/ढुङ्गा
५. तीखो सिसाकलम	
६. धागो	

फू-मेसिन बनाऔँ

चरण १

कन्स्ट्रक्सन पेपरमा कम्पास प्रयोग गरी ५ सेमीबराबरको एउटा वृत्त बनाऊ ।

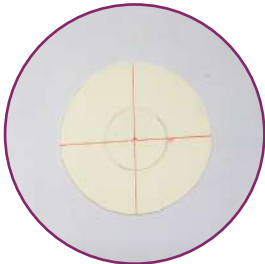
चरण २

यसरी बनाइएको वृत्तलाई केँचीले काट । र, यही वृत्तको भित्रपट्टि २ सेमीको अर्को सानो वृत्त बनाऊ ।

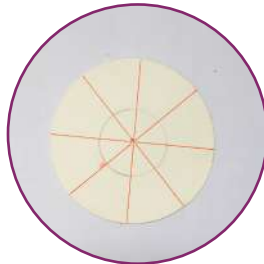
चरण ३

वृत्तको केन्द्रमा सानो प्वाल पार ।

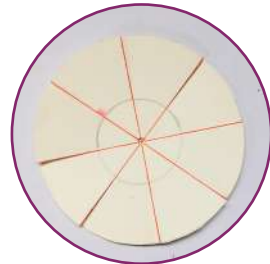
चरण ४

माथिको चित्रमा जस्तै वृत्तको केन्द्रमा दुईवटा रेखा खिच ।

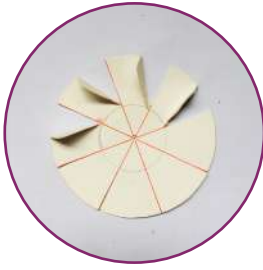
चरण ५

अधिल्ला दुईवटै रेखाका बीचमा पारेर फेरि दुईवटा रेखा कोर । अब जम्मा चारवटा रेखा देखिनेछ ।

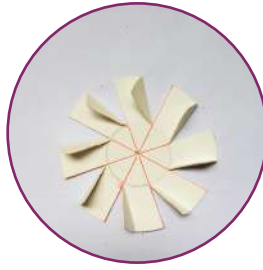
चरण ६

अब रेखाहरूलाई भित्री वृत्तसम्म मात्र पुग्नेगरी केँचीले काट ।

चरण ७

यसरी काटेपछि बीचको वृत्तसम्म काटिएका प्रत्येक भागहरूलाई दोब्याएरएउटा पंखा (turbine) बनाऊ ।

(पंखाको अन्तिम रूप)

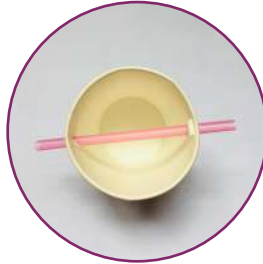
चरण ८

करिव ५० सेमीजतिको लामो धागोलाई सिन्काको एक छेउमा बाँध ।

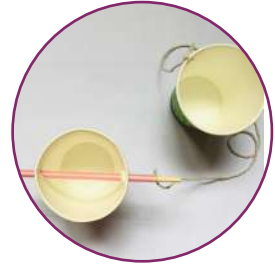
चरण ९

अब एउटा कागजको कपको मुखनजिकै एउटा सानो प्वाल खोप र धागोको अर्को छेउलाई त्यसमा बाँध ।

चरण १०

अर्को कागजको कप लेऊ र यसका दुईपट्टि कागजको नली छिराउन दुईवटा प्वाल पार ।

चरण ११

कपमा ठीक हुनेजति लम्बाइ राखी नलीलाई काट र त्यस नलीभित्र डोरी बाँधिएको सिन्कालाई छिराऊ ।

चरण १२

कपमा ठीक हुनेजति लम्बाइ राखी नलीलाई काट र त्यस नलीभित्र डोरी बाँधिएको सिन्कालाई छिराऊ ।

चरण १३

तिम्रो फू मेसिन तयार भयो । फिरफिरेलाई फूक र डोरीमा भुण्डिएको कागजको कपलाई माथि उचालेर हेर ।

सीप बढाऊ

१. कपमा केही गुच्चाहरू राख र हावाले त्यसको ओजन उठाउने कोशिस गर ।
२. भिन्न-भिन्न ठाउँबाट फुकी पंखा कुन कोणबाट घुमाउन सजिलो हुन्छ पत्ता लगाऊ ।
३. पंखा घुमाउनका लागि हावा फुक्न एउटा सानो नलीको प्रयोग गर । सिधै फुक्दा र नलीले फुक्दा तिमीलाई के फरक लाग्यो ?

दिमाग लगाऊ

१. फू-मेसिनको जस्तै काम गर्ने अन्य मेसिन र यन्त्रहरूको उदाहरण प्रस्तुत गर ।
२. फू-मेसिन कुन सरल यन्त्रको सिद्धान्तमा आधारित छ ? पत्ता लगाऊ ।

कार्यपुस्तिका

सूर्य र वायु

तिम्रो साथीहरूसँग केही गुच्चासहितको कप उचाल्ने प्रतिस्पर्धा गर । यस खेलमा सबभन्दा कम अंक ल्याउनेले जित्नेछ ।

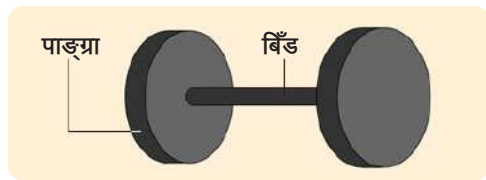
अंकको विवरण राख्न यो तालिका प्रयोग गर ।

क्र.सं.	नाम	एउटा गुच्चा	२ वटा गुच्चा	३ वटा गुच्चा	जम्मा अंक
१.	हरि	दुईपटकको फुकाई	तीन पटकको फुकाई	पाँच पटकको फुकाई	१०
२.					
३.					
४.					
५.					
६.					

जानिराखौं

सूर्य र वायु

फू-मेसिनले कसरी काम गर्छ ?

तिमीले आज बनाएको फू-मेसिन पांग्रा (वृत्त) र बिँडको सिद्धान्तमा आधारित छ । पंखा चक्का हो भने सिन्का बिँड । जब पंखो घुम्छ, कागजको सानो नलीभित्र रहेको सिन्का पनि घुम्न थाल्छ । तिमिले चक्का र ङण्डीमा आधारित सरल यन्त्रहरू दैनिक जीवनमा देखेका छौ ?

